

09.03.2026. Nr. 1.8-2/364

Uz 09.02.2026 Nr. 1-3PA/2026/3

Latvijas Privātskolu asociācijai

Izglītības un zinātnes ministrijai

Par Ministru kabineta noteikumu projektu 26-TA-193

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Latvijas Privātskolu asociācijas iesniegumu (turpmāk – Iesniegums), kurā lūgts izvērtēt un sniegt atzinumu par Ministru kabineta noteikumu projektu 26-TA-193 “Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās pedagogu darba samaksas finansēšanā vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības pakāpē” (turpmāk – Noteikumu projekts).

KP skaidro, ka Konkurences likuma (turpmāk – KL) 6. panta pirmās daļas 6. punktā noteikts KP uzdevums uzraudzīt, kā tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādes, kā arī kapitālsabiedrības, kurās publiskai personai ir izšķiroša ietekme, ievēro pienākumu nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci. Savukārt KL 7. panta otrajā daļā noteikts, ka KP ir tiesīga izvērtēt citu institūciju sagatavotos tiesību aktu projektus un citus dokumentus un sniegt atzinumus par tiem, ja tajos ietvertas tirgus mehānismu ietekmējošas normas, kuru realizācija tieši vai netieši var ierobežot konkurenci.

KP norāda, ka KL 14.¹ pantā pirmā daļa noteic, ka tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādei, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, aizliegts ar savu darbību kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, tostarp, veicot darbības, kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana vai darbība tirgū.

Iesniegumā norādīts, ka privātskolu stabilitāte un ilgtspēja lielā mērā ir atkarīga no spējas piedāvāt kvalitatīvu, skolēnam pielāgotu, pašu piemērotāko mācīšanās modeli. Skolēnu skaita kritērijs privātskolās nevar būt tāds pats kā pašvaldību izglītības iestādēs – tas ir pretrunā ar privātskolu pārliecību, pieeju, skolēnu un viņu vecāku vēlmēm un vajadzībām. Tāpat tas nostāda privātskolas situācijā, kurā tām ir jāspēj konkurēt arī ar pieejamo infrastruktūru, turklāt kvantitatīvi, ne kvalitatīvi, un nesāņemot valsts un Eiropas Savienības fondu atbalstu.

Vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības pakalpojumu sniegšanā Latvijā līdzdarbojas pašvaldību, valsts un privātās izglītības iestādes. Šāda modeļa pastāvēšana, KP ieskatā, veicina piedāvājuma daudzveidību, pedagogisko pieeju attīstību, kā arī vecāku un izglītojamo iespējas izvēlēties viņu vajadzībām piemērotāko izglītības pakalpojumu.

Noteikumu projekta ietvaros paredzētie vienoti kvantitatīvie kritēriji izglītojamo skaitam klašu grupās var būtiski ietekmēt privāto izglītības iestāžu segmenta attīstības iespējas un pastāvēšanu. Līdz ar to Noteikumu projekta anotācijā nepieciešams iekļaut

detalizētāku ietekmes uz privātajām izglītības iestādēm izvērtējumu, t.sk. kādu privāto izglītības iestāžu, pedagogu un izglītojamo skaitu Noteikumu projekts ietekmēs.

Lai gan valsts un pašvaldību izglītības iestādes attiecībā uz izglītošanu nav uzskatāmas par tirgus dalībniekiem konkurences tiesību izpratnē, tomēr var uzskatīt, ka zināmā mērā tās konkurē ar privātajām izglītības iestādēm. Līdz ar to ir būtiski ņemt vērā arī KL 3. panta otrajā daļā un KL 14.¹ pantā noteiktos principus, veidojot regulējumu tā, lai būtiski negatīvi neietekmētu esošo tirgus struktūru.

Attiecīgi ir būtiski, lai Noteikumu projekta mērķu sasniegšanai tiktu izmantoti tirgum un konkurencei iespējami draudzīgāki instrumenti, piemēram, paredzot diferencētākus kvantitatīvos kritērijus, pietiekami garus pārejas periodus, kas ņem vērā nozares īpatnības, kā arī, ja nepieciešams, vērtējot prasību izglītības iestāžu budžeta publiskošanai un peļņas ieguldīšanai mācību un audzināšanas procesos ieviešanu.

Ar cieņu
priekšsēdētāja

I. Šmite

S. Logina 62102514
santa.logina@kp.gov.lv